

SKAUTI KOMÁROV



historie komárovských skautů

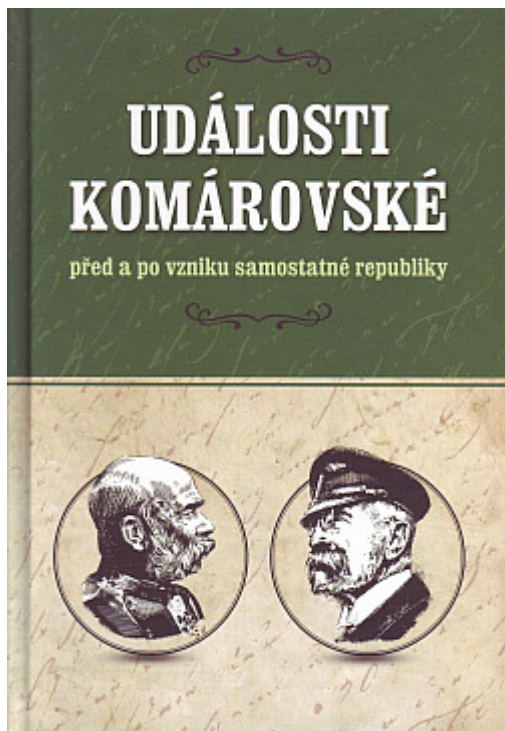
info@skautikomarov.cz

+420 604 716 476

www.skautikomarov.cz



Zajímavosti: Průzkum zámeckého sklepení



Zmínka o komárovských skautech, kteří se účastnili průzkumu [podzemí obecní školy](#) byla jednou z mála stop, které naznačovaly, že Junák měl v Komárově jisté zastoupení i před druhou světovou válkou. Krátký odstavec z 8. prosince roku 1921 o skautech v obci se nachází v [komárovské kronice z let 1900 - 1932](#) a byl též publikován v knize **Události komárovské před a po vzniku samostatné republiky** (str. 119), vydané roku 2018 [městysem Komárov](#) v nakladatelství Machart.

„Školdozorce pan Petr Soutor¹ V knize Události Komárovské je příjmení Petra Soutora uvedeno chybně jako „Loutor“., dělník v akciových železárnách žádá, aby směl prohlédnout důkladně ve školní budově sklepy (bývalé zámecké), a uvoluje se při tom zároveň sklepení vyčistit od věky naneseného různého smetí. Dávná fáma vypráví, že ve sklepení jest zazděná zlatá kvočna s kuřaty, které pan Soutor asi hledal a zároveň pátral po spojující chodbě s hradem Valdekem, rovněž pověstmi opředenou.

Tato práce mu byla povolena za dozoru místního stavitele pana Františka Černého a pomáhali mu i místní skauti. Nenašel však nic.“

O této zdánlivě krátké historické epizodě se dodnes nedochovalo více informací než v tomto krátkém odstavci komárovské kroniky. Až nečekaný objev „[Knihy výletů komárovských skautů](#)“ z let 1920 - 1936 sepsané samotnými účastníky tohoto téměř archeologického průzkumu, poodhrnul roušku tajemství a umožnil vnést do celé události více světla. A i když výsledkem práce na vykopávkách v podzemí nebyl žádný ohromující nález, doufáme, že pátrání zaujme i někoho z vás.

Celé to začalo na podzim 1921, kdy se komárovský občan Petr Soutor rozhodl vyčistit sklepy obecní školy. Ta byla v té době umístěna v prostorách bývalého zámku pánů Pešíků z Komárova a Jindřicha Otty z Losu. Je



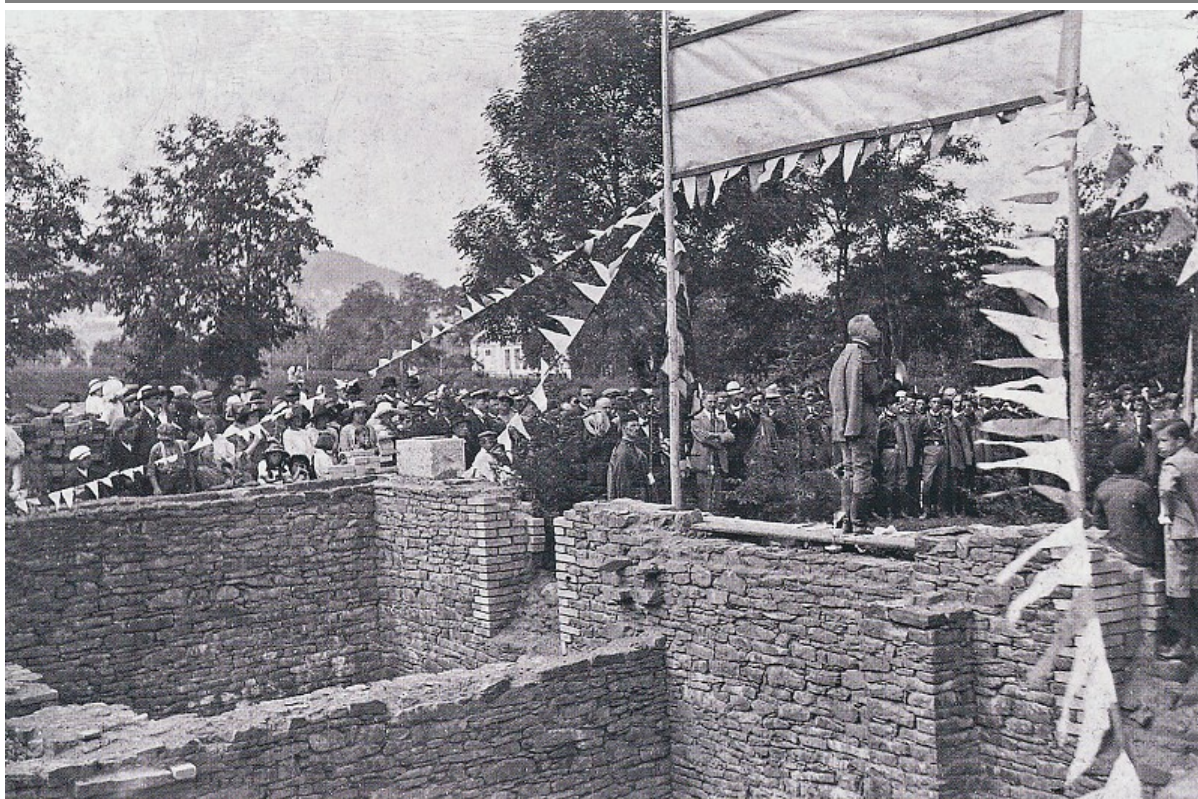
ale dost možné, že úklid nebyl jeho hlavní motivací. Sklepy komárovského zámku jsou opředeny tolika pověstmi o pokladech, tajných chodbách a nadpřirozených bytostech, že by nebylo překvapivé, kdyby chtěl přijít některé této pověsti na kloub.

Dne 26. listopadu 1921 na schůzi občanů v budově obecní školy v Komárově promluvil pan Petr Soutor o účelu průzkumu a způsobu, jakým se budou výkopové práce v podzemí provádět. Tohoto zasedání se zúčastnila i družina komárovských skautů, kteří byli o pomoc požádáni o dva dny dříve.



Bývalý zámek a budova staré obecní školy v roce 1930
(zdroj: Historie Komárova)

Ihned po skončení schůze se všichni přítomní přesunuli do podzemí a pustili se do práce. Tehdejší školní sklepy byly v minulosti často stavebně upravovány a využívány jako cínovny, kovářské dílny či skladiště. Byly plné nánosů, stavebního materiálu a dalšího nepořádku, který bylo potřeba odklidit.



Slavnostní položení základního kamene komárovské sokolovny (27.8.1923)

Sem bylo navezeno velké množství materiálu pocházející z vykopávek
v zámeckém podzemí (zdroj: Události komárovské)

Zpočátku probíhaly vykopávky každý den. S prací se většinou začínalo v odpoledních hodinách, často se končilo až pozdě v noci, a očividně to nebylo vůbec jednoduché. Bylo potřeba odstraňovat nejen letité nánosy hlíny, ale i bourat nesčetné vyzdívky, opatrně odkrývat dlažbu nebo prorážet otvory do nepřístupných místností. Někdy bylo potřeba protáhnout se úzkými a často dlouhými kanály pod podlahou sklepení, což mohlo být i dost nebezpečné, neboť jejich stropy hrozily zřícením. Kopáči často naráželi na prosakující spodní vodu měnící hlínu v podlaze na bahno. V jedné případě se zápisy dokonce zmiňují o hořlavém plynu, který vycházel z otvoru v zemi, jenž musel být rychle zasypán.

Průzkum zámeckého podzemí probíhal v různé intenzitě až do roku 1922. Zúčastnilo se ho poměrně velké množství komárovských občanů, včetně skautů a členů jednoty sokolské, kteří používali vykopaný materiál pro stavbu místní sokolovny.

Pomoc a odborný stavební dohled zajišťoval Ing. František Černý, jenž často přispěl svojí radou a konzultacemi týkajícími se statiky sklepů, bezpečnosti práce a vhodného směru výkopových prací. Všechny objevy byly zakreslovány do situačního plánu, který je v dobových zápisech skautů zmiňován, ale bohužel se jej nepodařilo nalézt.

V deníku komárovských skautů figurují podrobné seznamy účastníků výzkumu pana Soutora, a tak se můžeme i nyní přesvědčit, jaké podpory a zájmu se práce ve sklepeních bývalého komárovského zámku



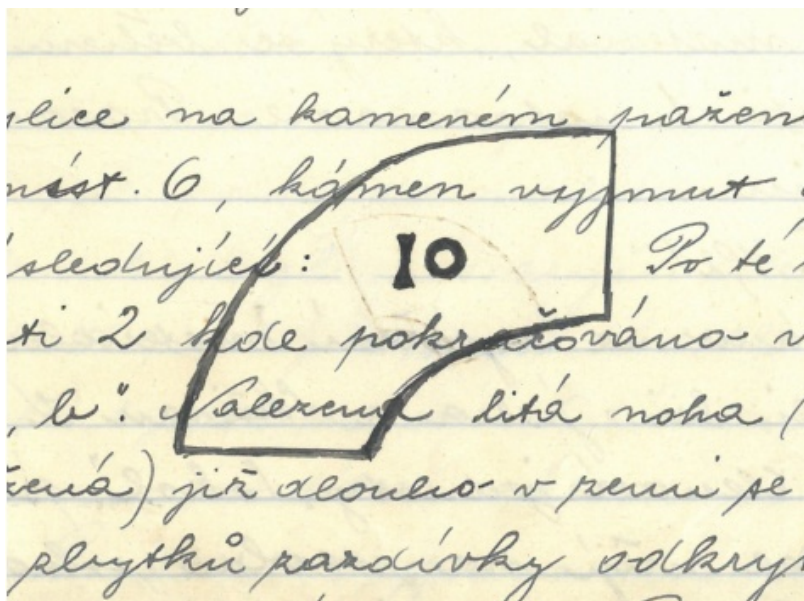
těšily.

Komárovští skauti:

Jan Hasman, Karel Hendrych, Bohumil Jícha, František Jícha, Oldřich Liška, Pravoslav Sém, Karel Skřivan, Miloš Skřivan

Občané Komárova:

Abrahám, Belda, Fiala, Froněk, Havránek, Hlavas, Holub, Jakoubek, Kopecký, Korejčík A., Kořínek, Matějka, Meztek, Paček V., Prokop, Redlich, Soutor, Šnajdr J., Ungr, Vacek, Váňa



Ilustrace nalezeného kamenného pažení
s vytesaným číslem (28.11.1921)

Podle všeho vykopávky v roce 1922 na nějakou dobu ustaly. Nevíme proč, neboť v deníku komárovských skautů jsou v tomto období dlouhé mezery. Jisté je jen to, že se k výzkumu skauti vrátili v letech 1926 a 1927, kdy se za pomoci stavitele pana Šubrta a Ing. J. Cajthamla práce znovu rozběhly.

V průběhu prací pomáhali kopáčům velice často komárovští pamětníci. Přispěli především svými vzpomínkami, nebo povídkami a pověstmi, které znali ze svého dětství či z doslechu. Můžeme zde zmínit například vzpomínky paní Jakoubkové, která jako malé děvčátko probíhala se svými kamarádkami zámeckými sklepy a dostala se do míst, kde byly stropy ověšené mnoha krápníky. Další inspirací k průzkumu podzemí bylo vyprávění pana Puchmeltra o zasypaných schodech vedoucích hlouběji do podzemí, nebo zmínka pana Abraháma o záhadném prostoru pod sklepeními. Nutno podotknout, že se ani jednu z těchto indicií nepodařilo ověřit navzdory tomu, že se o to komárovští skauti poctivě pokoušeli.

Ve skautském deníku jsou zapsány i další dvě konkrétní pověsti, které vyprávějí o tajemném komárovském podzemí. Tou první je vyprávění pana Merhauta, dílovedoucího staveb v okresních železárnách v Komárově.

„Dělníku pracujícimu v cínovně zjevil se duch, jenž mlčky ukazoval na místo, v němž kopáním později nalezena kostra a pod ní dvěře zasypané. Na rozkaz knížecí správy z Hořovic práce zastavena byla a dvěře zasypané.“



S dalším vyprávěním pak přišel pan **Prokop Kopecký**, který byl z části i jeho přímým účastníkem.

„Pan učitel Šefl, jenž se o odhalení vybájených tajných chodeb zajímal, vždy po vyučování nám řekl: “Tak hoši, kdo chcete, můžete mi jít pomoci.” Mínil tím práci ve sklepeních. A jednou, když jsem byl přítomen, tehdy žák III. třídy, podařilo se panu učiteli Šeflovi otevřít vchod do jakýchsi, dosud neznámých sklepů v severovýchodním směru. Těmi se pan učitel Šefl pokusil se svými žáky protáhnout. Byly tak úzké, že jsme se jimi museli protahovati na bok a po delším postupování bylo slyšet kapati vodu, světlo zhasínalo a špatně se dýchalo. Museli jsme se tedy vrátiti.”

Část vzpomínek Prokopa Kopeckého (12.12.1921)

Dále pokračoval pan Kopecký:

„Pan učitel Šefl přišel jednoho rána do školy a vyprávěl, že když večer ulehl již značně pozdě, sotvaže přimhouřil oči, slyšel klepati na dveře. Pan učitel na noc nezamykal, tedy zvolal pouze “Volno!” Ale nikdo nevcházel, nýbrž opět zaklepal. Když po opětovném zvolání pana učitele zaklepáno bylo po třetí, pan učitel šel otevřít. Po otevření spatřil psa s ohnivým jazykem, jehož se tak lekl, že padl do mdlob, z nichž když se probрал, byl pes pryč. Nutno dodat, že pan učitel Šefl bydlel ve starém zámku, v němž se též vyučovalo a po této události se ihned přestěhoval.”

Zasypané dveře „o které se kostra opírala“ nalezeny nebyly, i když se určité pozůstatky starých dveří a jejich výklenku objevit podařilo. Chodba objevená učitelem Šeflem byla pravděpodobně identifikována jako pozůstatek jakési staré kanalizační stoky. Ta byla vyplněná nánosy zeminy a bahna, které po několika metrech končily zásypem, přes který se nepodařilo prokopat.



Komárovský zámek před zbouráním v roce 1888
(zdroj: Muzeum Komárov)

Komárovský zámek před zbouráním
(zdroj: Muzeum Komárov)

Obecní škola v Komárově
(zdroj: Muzeum Komárov)



Pohled do zámeckého sklepení v roce 2017

(zdroj: Muzeum Komárov)

Nemůžeme říci úplně přesně, jak průzkum zámeckého podzemí dále pokračoval. Nevíme ani, kdy skončil a zda se přeci jen nepodařilo učinit nějaký významnější objev. Ze skautského deníku však známe několik drobných nálezů, které tehdejším mladým skautům přinesly určitě mnoho radosti i motivace k další práci. Mezi objevy, které stojí za zmínku uvedme například zdobené dveřní petlice, části litých kamen, fragmenty dýmky zdobené lipovými lístky a v neposlední řadě kosti, které byly identifikovány jako lidské. Důležitým objevem byl také odkrytý vchod do jedné z bývalých zámeckých věží, který vyvolal mezi skauty a ostatními kopáči veliké nadšení.

Zápisky z vykopávek v komárovských sklepeních nejsou úplně a některá období v nich úplně chybí. Je ale možné, že se časem podaří ještě nějaké informace dohledat. Deník komárovských skautů nám i přesto poskytuje dostatek zajímavých poznatků z jejich běžného života i života komárovských obyvatel.

8. prosince 1921. Rozpocel místní školní rada v r. 1922. Vím, že
školnice p. Loutar Petr dělník v akce. železničnické
směl prohlédnout dílničku ve školní budově (sklep
zámecké) a voluje se při tom zároveň sklepení
od nějaké narušené stěny smeti. (Pomáhala jí
dávna Jánka vypráví, že ve sklepení jest narušen
hrádce skvělý ktere p. Loutar asi hledal, a
hledal spojití chodby s hradem Valdeken
jímou v sledování od dávna vřítou. Práve to
mu povolena za dozorního stavitele p. F.
a pomáhali mu místní skauti. Kvasel však nič

Zápis z 8. prosince 1921 o průzkumu zámeckého podzemí (Komárovská kronika 1900 - 1932)

Zdroj: [Státní okresní archiv Beroun](#)